

tiam Sacre Congregationis super allatam approbaverit, & jussit publicari, & transmitti ad Episcopos, & Generales Regularium Ordinum, ut ipsi doctrinam hujusmodi per suos Pœnitentiarios, & Confessarios, ac Lectores respective insinuari, doceri, atque in tractatibus moralibus per eosdem imprimendos vulgari pastorali vigilantia curarent, & sic fuit publicatum die 27. Octobris 1659.

9 Non potest missa anticipata celebrari, & applicari pro eo, qui primo stipendium, seu elemosinam dederit, ex decisione de mandato Clementis VIII. facta à Sac. Congreg. Concil. die 15. Novembr. 1605. & habetur expresse in dict. decreto de celebratione missarum.

10 Applicatio missæ facta à Religioso subdito prævallet applicatione facta à Superiore, & sic valet illa subditi, & non illa Superioris: licet subditus peccet graviter contra obedientiam applicando contra intentionem Prælati, ut tradunt communis Doctores cum Pasqualig. quest. 183. Raynaudo sect. 2. part. 2. num. 8. Peyrin. tom. 1. de subdito cap. §. unico, Suarez, &c. Et ratio est, quia potestas applicandi sacrificium recipitur in Collatione Ordinis, & à Christo Sacerdoti conferitur, adeoque non potest ab illo Christo inferiori limitari, ut non valeat applicatio à Sacerdote facta, cum talis actio cum omni suo fructu subsit immediate soli dominio operantis, cujus intentionem non potest supplere, aut mutare Superior.

11 Vivens probabiliter invalide applicat animabus Purgatorii omnes missas pro se defuncto applicandas; La Croix lib. 6. part. 2. num. 1334. Raynaudo loc. cit. & alii; quia applicatio operis non est in potestate illius, pro quo confertur: sed pendet ab intentione operantis; Offerens autem, qui suo tempore offeret v. gr. pro me, non offeret secundum hanc meam intentionem sibi incognitam, sed offert, ut prosit mihi, ideoque, si tunc mihi prodesset poterit, proderit: si autem mihi prodesset non poterit, & offerens non substituat aliam intentionem, à Deo distribuuntur secundum interpretativam voluntatem offerentis, ut cum S. Thoma tenent Pasqualig. quest. 86. Raynaudo part. 1. num. 32. & alii multi. Vid. verb. Suffragia num. 12. & discurre sicut ibi.

12 Episcopi, & Generales non possunt amplius reducere, & moderari missas post Concilium Tridentinum receptas, sed impositas in limine foundationis, quamvis ante Concilium, ex supra adducto decreto Sacre Congregationis Concilii de celebratione missarum edito de mandato Urbani VIII. 21. Junii 1625. & confirmat. ab Innocentio XII. 25. Decembris 1697.

13 Poterit tamen Episcopus onera, & missas reducere, ac moderari, si id sit ei concessum in fundatione Beneficii, ex responsione ejusdem Sacre Congreg. ad 1.

14 Nec etiam possunt Episcopi, & Generales, & à fortiori ipsi Beneficiarii ex se missas reducere, etiamsi fructus fundus assignati deteriorati fuerint, & evaserint tenuiores sine propria culpa, quia ex eadem Sacre Congregatione pro talibus reductionibus est absolute, & omnino Sedes Apostolica audeanda, ut patet ex præcis suis verbis in responsione ad hoc primum dubium: "Queritur quid si legatum sit ita tenue, ut non sit, qui velit onus illi injunctum subiri, & si recurrendum sit ad Sedem Apostolicam pro moderatione oneris totum, aut fere totum insumendum sit pro expensis ad id necessariis? Ad primum respondit; Etsi legatum sit adeo tenue, nihilominus pro reductione oneris, ut supra, impositi ab iis, ad quos pertinet, Sedem Apostolicam esse audeandam, quæ absque ulla impensa id statuet, quod magis in Domino è re esse judicaverit."

15 Regulares nullimode possunt uti privilegio Julii II. const. 7. & Leonis X. const. 8. apud Confedum in collect. privileg. tit. 20. de divinis officis cap. 3. quo Generalibus Ordinibus Mendicantium concedebatur facultas dispensandi cum suis Religiosis, ut celebratione unius missæ cum novem collectis possent satisfacere pro novem missis, etiamsi particulariter de Requiem, vel de Sanctis essent celebrandæ. Nec parvas elemosinas acceptas pro missis conjungere ad summam unius Julii, & per

naicam missam omnibus satisfacere, cum in supra laudato decreto jussu Urbani VIII. & Innocentii XII. edito sint expresse revocata omnia hujusmodi privilegia, ut illud legenti patet.

Facientes celebrari ab aliis missas minori elemosina, quam ipsi receperint, & pro se ejusdem parte retenta, si sint Laici, incurunt excommunicationem Papæ reservatam; & si sint Sacerdotes, incurunt suspensionem item Papæ reservatam, quamvis Sacerdos, qui eas tali minori elemosina celebrandas suscipit, expresse ad id consentiat; Sic novissime declaravit Benedictus XIV. const. incip. Quanta cura, quæ hic subnecitur.

Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primitivis, Metropolitanis, Archiepiscopis, & Episcopis universis gratiam & communionem Sedis Apostolicæ habentibus.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Quanta cura adhibenda sit, ut sacrosanctum missæ sacrificium non solum omni religionis cultu, ac veneratione celebratur; verum etiam à tanti sacrificii dignitate cujusvis generis mercedum conditiones, præsertim importuna, atque illiberales elemosinarum exactiones potius, quam postulationes, aliqua hujusmodi, quæ à simonica labe, vel certe à turpi questu non longe absunt, è medio tollantur, nemo est ex catholica fidei cultoribus, qui ignoret. Verum eoque tandem progressa est, sicut non sine ingenti cordis nostri moerore undique accepimus, nonnullorum sive ecclesiasticorum, sive laicorum virorum avaritia, sive idololatriæ servitus, ut elemosinas quidem, seu stipendia propter missarum celebrationem juxta locorum consuetudines, vel diocesanarum synodorum constitutiones in subsidium alimentorum minusque Sacerdotis duntaxat pro regionum opportunitatibus præscriptas colligant, missas vero celebrari curent alibi, ubi elemosinæ, seu stipendia vel consuetudine, vel synodali lege pro singulis missis attributa sunt minoris pretii, quam illic, ubi accipiuntur, darentur. Id quàm absontum sit, atque alienum ab ipsa sive expressa, sive tacita pie offerentium voluntate, omnes plane intelligunt, nec aliter existimandum est; in illa enim potius missas esse celebrandas quisque vult, præd quam religionis, & pietatis stimulis ductus elemosinas confert, aut in quâ quispiam fortasse tumulus est, quàm in alia ecclesia sibi prorsus ignorata.

Quod sane veluti mercaturis faciendis à turpis lucri cupiditate inductum non solum ab avaritiæ suspitione, & vitio, verum etiam à furti crimine, unde restitutioni subjacet, haud immune in causa est, ut bonorum quàmplurimi, ad quorum notitiam mercatura hujusmodi venit, graviter offensi, ab elemosinis ad celebrandas missas amplius offerendis sese absteineant. Execrabilem hujusmodi abusum alicubi sensim irrepentem detestantes Romani Pontifices prædecessores nostri, de consilio tunc Congregationis S. R. E. Cardinalium Universalis Inquisitionis contra hæreticorum pravitatem, etiam Congregationis Cardinalium Concilii Tridentini interpretum, decretum voluerunt, nimirum, à quolibet Sacerdote stipendio, seu elemosina majoris pretii pro celebratione missæ à quocumque accepta, non posse alteri Sacerdoti missam hujusmodi celebraturo stipendium seu elemosinam minoris pretii erogari, etsi eidem Sacerdoti missam celebranti, & consentienti se majoris pretii stipendium, seu elemosinam accepisse indicasset.

Et propter vos, Venerabiles Fratres, in Apostolici Ministerii, & sollicitudinis nostre partem adscitos rogamus, & maxime in Domino hortamur, ut custodientes vigilias super gregebis vestris etiam minime ea pestes amplius pervegetur, sed ut penitus extinguantur, ab avaritiæ enim tamquam à radice mala-

omnia germinant, quam quidem appetentes erraverunt in fide, & inseruerunt se doloribus multis. Avaritia quidem nulla potior contagio, quæ conceptam apud omnes sacerdotales dignitates perfectionisque opinionem magis inficit, evellat. Avaritiæ opibus Deum posthabere, ac servire Mammonæ docens, efficit ut avari hereditatem non habeant in regno Christi, & Dei. Quod si hæc in laicis hominibus minime toleranda, atque adeo legibus coercenda, quid in ecclesiasticis viris, qui terrenis rebus nuntium miserunt, qui in sortem Domini vocati, qui Deo mancipati sunt? Quid quod non per mundana lucra, sed per altaris ministerium tam sordide, & cum sanctissimarum legum contemptu, & cum sacerdotalis characteris dedecore in avaritiam præcipiti animo rapiuntur? Contendite, Venerabiles Fratres, quibus Christi ovium cura demandata est, non solum ut verbo & exemplo præeuntes Christi sitis bonus odor in omni loco, unde populi vestigia vestra sequantur; verum etiam ut ecclesiasticos primum, deinde laicos viros ab infectis vitiorum pascuis avertentes, per viam mandatorum Dei ad comlestes ovile currere doceatis.

Quoniam autem ita comparatum est, ut præsentis pœnæ metu salutaribus monitis facilius obtemperetur; per edictum in vestris diocesisbus proponendum assignandumque Universis notum facite, quocumque, qui elemosinas seu stipendia majoris pretii pro missis celebrandis, quemadmodum locorum consuetudines, vel synodalia statuta exigunt, colligens, missas, retenta sibi parte earundem elemosinarum, seu stipendiorum acceptorum, sive ibidem, sive alibi, ubi pro missis celebrandis minorâ stipendia, seu elemosinæ tribuuntur, celebrari fecerit, laicum quidem secum laicam, præter alias arbitrio vestro irrogandas pœnas, excommunicationis pœnam; Clericum vero sive quemcumque Sacerdotem pœnam suspensionis ipso facto incurtere; & à quibus nullum pro alium, quàm per nos ipsos, seu Romanum Pontificem pro tempore existentem, nisi in mortis articulo constitutus absolvi possit. Fore autem in Domino confidimus, ut unusquisque memor conditionis suæ posthac bene consultum velit anime suæ, nec tam salutaris leges, censurasque ecclesiasticas parvipendat. Interea Fraternalibus vestris Apostolicam Benedictionem in populos etiam curæ vestræ commissos redundaturam peramanter impertimur.

Voluimus autem, ut præsentium literarum transumptis, sive exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in ecclesiastica dignitate constitutæ munitis eadem prorsus fides in publico, & extra adhibeatur, quæ adhiberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die 30. mensis Junii 1741. Pontificatus nostri anno primo. — D. Card. Passioneus.

17 Indulta, quæ ab Apostolica Sede fuerunt concessa pro moderandis missarum oneribus, non suffragari ad reducenda onera per contractum suscepta, resolvit Sac. Congr. Conc. in Maceraten. oneris missarum 15. Novembr. 1687. lib. 71. Decretor. pag. 636. in Montis Politiani 3. Sept. 1716. lib. 66. Decretor. pag. 429. in Romana Reductionis oneris missarum 22. Martii 1732. & in alia Romana 28. Febr. & 18. Apr. 1733. in Faventina Oneris missarum 27. Febr. 1734. in Florentina applicationis missæ quotidianæ 24. Julii 1734. in Nolana Reductionis missarum 14. Martii 1749. ubi ad dubium, an sustineatur reductio missarum in casu &c. respondit negative & amplius; quia talis missarum reductio fieri solet, & concedi solum quando agitur de missarum onere per legatum, non autem per contractum suscepto.

18 Advertendum est pro intelligentia verborum Sacre Congregationis supra allati undecimi decreti de celebratione missarum, nempe: "Dummodo infra modicum tempus possint omnibus satisfacere, quod modicum tempus præstendendum posse extendi ad duos, aut tres menses; Sed Sac. Congr. Concil. 17. Julii 1655. sic expresse respondit: Cum in declaratione undeci-

ma impressa super decretis de celebratione missarum celebrandarum, permittatur receptio aliarum missarum celebrandarum, dummodo infra modicum possint omnibus satisfieri, hodie nonnulli Superiores Regulares pro conscientiarum, ut inquirunt, quiete denuo querant: An dictum modicum tempus celebrandi missas repetatur tempus duorum, vel trium mensium? Sacra &c. respondit, modicum tempus intelligi infra mensem, lib. 19. decretor. pag. 409." Sic refert, & tenet Cardin. Lambertini. deinde Summus Pontifex Benedictus XIV. vol. 3. notificat. 15. & instructione super elemosina missæ, & retentione alicujus parvis pro utensilibus.

Missarum reductio non conceditur, quoties pro eadem reductio non fuit assignatus certus fundus, sed gravati fuerint hæredes certam pecuniarum summam solvere; Sac. Congr. Concil. in Romana Reductionis oneris missarum 22. Martii 1732. & in alia Romana Reductionis oneris missarum 18. Febr. 1733. apud d. Thesaurum Resolutionum Sac. Congr. Concilii in Florentina applicationis missæ quotidianæ §. 2.

Missarum reductio non esse locum, si per contractum fuit eorum onus susceptum, sed agendum esse coram Judice Ordinario, ut cognoscatur, num contractus ob lesionem, & injustitiam sit rescindendus, vel ad æquitatem reducendus, pluries respondit Sac. Congr. Concil. & signanter in Bononiens. 1. Martii 1687. confirmat. 27. April. ejusdem anni, in Maceraten. 15. Novembr. 1687. in Assisien. 23. April. 1701. in Neapolitana 27. Januar. 1703. in Romana 19. April. 1704. in Ferentina 10. Jun. 1706. apud Monacell. tom. 4. suppl. ad a. tom. num. 466. Et speciatim agenda de Indultis, quæ à Sede Apostolica fuerint concessa variis locorum Ordinariis, variisque Superioribus Regularibus pro moderandis missarum oneribus, nequaquam eis suffragari ad reducenda onera per contractum suscepta, pluries resolvit ead. Sac. Congr. Concil. & signanter in Maceraten. oneris missarum 15. Novembr. 1687. in Montis Politiani 3. Septemb. 1716. in Romana Reductionis oneris missarum 22. Martii 1732. & in alia Romana 28. Februar. 1733. & in alia Romana 18. April. 1733. in Faventina oneris missarum 27. Febr. 1734. in Florentina applicationis missæ quotidianæ 22. Julii 1734. in Nolana Reductionis missarum 14. Marti 1739. ubi ad dubium: An sustineatur reductio missarum in casu, &c. Respondit Negative, & amplius. Talis enim missarum reductio fieri solet, & concedi solum quando agitur de missarum onere per legatum, non autem per contractum suscepto.

Contrariam tamen sententiam amplexa fuit eadem Sac. Congr. Concil. die 1. Julii 1724. in una Ordinis B. Mariæ de Mercede, ubi præcisè respondit: "In reductio ab Indulto permessa comprehendit etiam onera per contractum acceptata." Eademque declarationem edidit die 19. Augusti ejusdem anni 1724. quoad Patr. Congr. Reformati Sancti Bernardi, ut refertur in Thesauri resolutionum Sac. Congr. Concil. tom. 6. in Romana reductionis oneris missarum 18. April. 1733. quamvis ibidem aliæ afferantur contrariæ resolutiones. Itaque, ut ibi dicitur, non satis certum est, quid Sac. Congr. senserit circa interpretationem Indulti per se considerati, adeoque in dubiis pro hujusmodi interpretatione ad ipsam est recurrendum, quæ juxta diversas casuum circumstantias, diversas etiam solet esse resolutiones, ut videri potest in d. Thes. resol. S. C. C. & signanter in resolutionibus anni 1733. & 1739.

23 An; & quando admittatur, vel denegetur compensatio missarum, quæ ultra debitum numerum celebratae sunt, cum missa deinceps celebrandis. Advertendum est, quod in Romana suspensionis oneris, & reintegrations elemosynæ missarum ad seq. dubia:

I. An celebratio missæ quotidiana pro anima quondam Agidii Ursini de Vivariis intermittenda sit, quomodo fructus locorum Montium pro hujusmodi celebratione assignatorum per eorum continuum investimentum ascendat ad annua scuta sexaginta, in casu &c.

II. An pro missis hucusque celebratis, annua semper elemosyna scutorum sexaginta debita fuerit in casu &c. Et quotiens affirmativa.

III. An ex istis fructibus locorum Montium ante omnia sit detrahenda, & persolvenda tota illa pecuniarum summa, quæ pro reintegracione elemosynæ missarum celebratarum ad istiusmodi annuam rationem sexaginta scutorum hæctenus desideratur, in casu &c.

Sacr. Congreg. Concil. 21. Maji 1718. Respondit, Ad 1. affirmative. Ad 2. & 3. Dilata.

Iterum proposita eadem causa pro resolutione duorum postremorum dubiorum; eadem Sac. Congr. 3. Decembris 1718. respondit; Dilata. Denovo reposita die 9. Maji 1719. respondit; Iterum proponatur, prout etiam respondit die 26. Aug. 1719. Ac iterum proposita die 11. Januarii 1721. non fuit resoluta; Nec etiam resoluta die 6. & 20. Decembris 1721. Et tandem reposita die 17. Januarii 1722. Ead. Sac. Congr. respondit: Ad mentem, quod committatur negotium Eminenti. Praefecto; Unde vide tom. 1. Thes. resol. Sac. Congr. Conc. pag. 183. prout prostant Venetiis apud Joannem Baptistam Recurti, ubi Summus Pontifex Benedictus XIV. tunc ejusdem Sac. Congr. Secretarius erudit suo more adducit pro similibus causis decreta hinc inde merito ibi observanda; Et tom. 2. pag. 7. & seq. ubi adducitur factum hujus causæ, & desuper scripta à D. Fscale Visitationis Apostolicæ, & à D. Advocato Corazza.

24 Quamvis census creati ad formam Bullæ S. Pii V. connumerentur inter bona stabilia, seu veniant appellatione bonorum immobilium. Clem. Exivi, §. Cumque annui redditus de verb. signif. Rota Recent. p. 4. t. 1. dec. cit. 163. n. 4. p. 1. dec. 413. n. 72. Et coram Emerix jun. dec. 1147. n. 3. Et in Romana Castri Turris 22. Martii 1706. Sfin. coram Molines, Et in Bonon. Censu coram Forcaro 29. Jan. 1723. relata & secuta à Pitonio p. 3. disc. 102. num. 40. Card. de Luca de censibus, disc. 17. num. 2. Et seq. cum aliis ibi citatis, Merlia. de pig. lib. 2. tit. 1. quest. 44. num. 37. Cyriac. cont. 219. n. 2. Panimoll. dec. 13. adnot. 2. num. 10. Monacell. t. 2. tit. 14. form. 5. n. 4. & plurimi alii à Rota, & à supradictis loc. cit. allegatis. Et in specie quod sub legato stabilius veniant census, Gabriel cons. 14. num. 18. cum seq. lib. 2. Surdus d. 207. n. 34. Burat. dec. 574. num. 2. de Marin. res. 11. lib. 1. num. 4. Cencius quest. 30. num. 8. Card. de Luca loc. cit. num. 4. & alii plures; unde propterea receptum esse super censibus tamquam bonis stabilibus fructiferis ad formam Bullæ S. Pii V. imponi posse census, ex deductis per Cencium quest. 31. num. 1. Et seq. Leotardum de usuris quest. 46. num. 13. Burat. dec. 913. num. 1. Et 2. & Rotam p. 7. rec. dec. 235. ubi responderetur contrariis, sic expresse Card. de Luca loc. cit. num. 3.

Atamen quando agitur de pecunia retrahenda ex re alienanda cum mandato ut investigetur in stabilibus, Sacra Congregat. non approbat investimentum in censibus pro celebratione missarum: Unde in Fundana 28. Februarii 1654. t. 19. pag. 219. censuit: Censu non reputari bona stabilia ad effectum investiendi pro celebratione missarum, nisi in aliquo casu speciali, ut si stabilia post adhibitas debitas diligencias non reperiantur, ut fuit permissum post pestem in civitate Neapolis in Neapolitana 13. Augusti 1658. Et ad dubium generale: An sit permissum investimentum in Censibus? Sac. Congr. censuit, Recurrendum esse ad Sac. Congreg. in casibus particularibus, ut in cit. Fundana, Et in Signina 2. Decembris 1745. Et tunc conceditur cum cautelis,

quod sint census futi, & aliquoties cum fidejussore, & aliis cautelis. Sac. Congr. Concil. in Tarentina 8. Aug. 1671. Et in permutatione domus cum censu, cum pacto regressus, ac promissione perpetua exigibilitatis, in Tarentina 8. Aug. 1693. Et 12. Maji 1707. Sic expresse Emin. Card. Petra tit. 5. comment. ad cons. 5. Pauli II. sect. 5. num. 18. Et eadem Sac. Congr. in Burgi S. Domini 30. April. 1729. ad dub. "An pro dote beneficiorum, vel Capellanarum cum perpetuo onere missarum erigendarum sint assignandi fructus terrarum fructiferarum, vel potius annui census; Et ad alia dubia, vnter que: An, & cujus expensis, si hæredis scilicet, vel legatarum faciendi sit erectio beneficiorum? Respondit: Assignanda esse tot bona stabilia hæreditaria, quæ æstimata juxta morem regionis quotannis redderent in fructu annua scuta 60. monetæ Romanæ; tam pro elemosyna missarum, quam pro expensis necessariis pro illarum celebratione, & erectionem esse faciendam expensis hæreditariis." Sic apud tom. 4. fol. 283. Thesauri resolutionum Sac. Congr. nuperime impressi Venetiis.

Scienda venit const. Bened. XIII. incip. Exponi Nobis: edita particulariter 14. Januarii 1727. in qua conceditur Fratribus Carmelitis antiquæ observantiæ provincie Portugallie facultas, ut certis oneribus missarum quas celebrare non poterant, satisfacere valeant una missa solemnè singulis mensibus in quibuslibet eorum cœnobiiis, dummodo hoc non transeat in exemplum.

Advertendum est quod elemosyna pro missis perpetuè taxanda est ad rationem sexaginta scutorum Romanorum pro qualibet perpetua quotidiana, prout ad eam rationem reducenda esse jam concesserat Superioribus Regularibus pro suis respective Religionibus Innocentius XIII. cum expresse mandato ut in futurum onera missarum perpetua, nisi ad supradictam rationem permitterent acceptari; & denuo concessit Monachis Casinatibus Benedictis XIII. die 25. Junii 1724. ac etiam omnibus Episcopis, qui adstiterant suo Concilio Romano celebrato anno 1725. ut patet in ipso tit. 15. c. 8. & refert etiam Card. Lambertini. postea Bened. XIV. vol. 3. notis. 15. ubi inuper refert, quod propositum in Sac. Congreg. Concilii dubio: An, & in qua quantitate elemosyna manualis augenda esset in Urbe? Ead. Sac. Congreg. die 13. April. 1726. respondit: "Nihil esse innovandum, & ad mentem; ac mens est, ut agatur cum Eminentiissimo Vicario super observantia decretorum pertinentium ad utensilia, & ad non transmissionem missarum extra Urbem." Et elemosynam pro unaquaque missa manuali non posse tradi minore pro Julio, jam fuit expresse statutum de mandato Clementis XI. & id posse statui ab Episcopis sæpius resolvit Sac. Congr. Conc. ut videre est verb. Elemosyna n. 65.

Quo verò ad reductionem onerum missarum, præter jam dicta, attendenda sunt etiam sequentia; ac primo notandum venit decretum Sac. Congr. Concilii in Senogallien. (num. 24. verb. Censuit.)

"Sacra Congr. Concil. die 13. Junii 1626. in Senogallien. censuit, secundum ea quæ proponuntur, Confratres societatis Confalonis Sanctæ Virginis Mariæ nuncupatæ dell' Incancellata, Terræ Corinalti Senogallien. diocesis, onus missarum præteritarum supplerere debere per alios Capellanos. De cetero verò non suscipienda esse onera nova missarum, nisi Sacrista, vel alius Minister, missarum numero describendo, atque elemosynis accipiendis pro tempore præficiendus, admonerit singulos, qui elemosynas offerunt, tam magno missarum numero celebrandarum, illorumque intentioni satisfieri non posse ipsa missarum celebratione, ac sacrificii applicatione, sed tamen esse participes fore beneficiorum, quæ singulis diebus in dicta ecclesia pro beneficioribus celebrantur. Id verò ut commodius præstare valeant, loco, quo ponuntur elemosynæ, palam affigatur tabella, in qua eademmet declaratio distinctè, & clare descripta sit, adeo ut Sacrista, vel Minister ut supra accipiens oblationes præmittat declarationem, vel tabellam indicet Offertibus; quibus cautionibus adhibitis, accipi tuto possunt

quasquæque elemosynas &c." Sic in lib. 13. Decret. p. 22. & 23. cui consonat illud Decretum in Lancian. 14. Nov. ejusd. anni 1626. lib. 13. Decret. p. 142. à terg. Et seq. Ita refert Benedictus XIV. de synodo diocesana lib. 13. cap. ultim. numer. 12. impresionis. Romane anni 1755. ubi subdit, quoad id quod frequentius in praxi accidit, monendos nimirum pios offerentes, per tabellam publice expositam, missas, quæ celebrari nequiverint in ecclesia, vel ad altare, ubi eas offerri oportuisset, ut eorum menti, ac peculiari devotioni satisfaceret, vel tractu temporis celebratum iri, cum primum id fieri licebit, vel ad aliam ecclesiam delegatum iri, inibi celebrandas: extat hac de re ejusdem Congregationis decretum, ut sequitur: "Sacra &c. censuit, missas, pro quibus usque in hanc diem receptæ fuerint elemosynæ, esse quantocius in eadem ecclesia, juxta oblatorum intentionem celebrandas; imposterum verò novas elemosynas nullatenus recipi debere, nisi prævia expressa, & clara monitione per Sacristam, seu per alium ipsius elemosynis recipiendis Præpositum, faciendi offerentibus, non posse tam magnum numerum missarum in eadem ecclesia, seu altari, festinim celebrari, sed quod vel tractu temporis ibidem cum commode fieri poterit, vel in alia ecclesia celebrabuntur. Id verò ut facilius innotescat, loco ubi elemosynæ pro missis offeruntur, affigendam esse tabellam, in qua prænarata admonitio dilucide descripta sit, adeo ut Sacrista, vel præfatus Præpositus elemosynis colligendis, aut offerentes, ut supra, expresse admoneat, vel tabellam indicet. Quod nisi nihilominus Christifideles elemosynas elargiri voluerint, posse eas recipi, & missarum celebrationi ad formam antedictæ monitionis, & diligenter, & quamprimum fieri possit, satisfaciendum." Die 8. Martii 1650. lib. Decretor. p. 530. à terg. & seq.

Et ibidem num. 13. subjungit; Innotuntur hujusmodi resolutiones, seu decreta Urbani VIII. decretis, in quibus hæc legitur: "Quamvis onera suscepta infra modicum tempus adimpleri nequeant, si tamen tribuens elemosynam pro aliarum missarum celebratione, ut sciat, & consentiat, ut ille tunc demum celebratur, cum susceptis oneribus satisfactum fuerit; Decretum non prohibere, quominus eo casu elemosyna accipiantur pro istis missis, juxta beneficiorum consensum celebrandis." Ac insuper ibid. numer. 14. superaddit ut sequitur: Neque silentio prætereundum est, quod cum singuli Sacerdotes Societatis Jesu singulis hebdomadis unam missam celebrare teneantur juxta intentionem Præpositi Generalis, cui peculiaris reservata est facultas applicandi hujusmodi missas in ejusdem Societatis Congregatione Generali XII. habita anno 1682. editum fuit sequens decretum, numero octavum: "Postulatum ab ipso (scilicet Præposito Generali) item fuit, ut Congregatio definit, sit ne Societatis menù consentaneum, missas, quæ singuli singulis hebdomadis jubentur ad intentionem Generalis celebrare, posse ita ab eo applicari, ut per illas satisfiat obligationi, quam alii quicumque susceperint, aut suscepturi sint, recipiendo elemosynas pro missis celebrandis? Unanimi consensu responsum est, id non censendum deinceps Societati nostræ consentaneum, nec debere ulla ratione Præpositum Generalem Sacra, quæ à nobis celebrantur, ita applicare, ut quicumque tandem illi sint quidquam inde sibi, aut aliis lucrentur, sequæ, aut alios ab onere, quod accepto stipendio, aut elemosyna, nunc, aut aliis, vel ipsi, vel alii contraxerint, liberos præstent." Deinde sic ipse prosequitur. Congruit hoc decretum communi regulæ, quæ jubet, ut qui elemosynam recepit, celebret, applicetque missam pro offerente, ac semper, quoad fieri potest, interclusum sit iter illi, qui omnia meditantur, ut & justissima huic legi, & piorum offerentium voluntati fraudem faciant. Cum autem Collegium quoddam memoratæ Societatis, quod scriptum fuerat heres adjecto onere habendi aliquot Capellanos amovibiles, qui pro testatoris anima singulis hebdomadis certum

missarum numerum offerrent per anni spatium, ex pura oblivione ab impositi oneris implemento cessasset, quaesitum fuit, an id, quod intermissum fuerat, suppleri posset per applicationem à Præposito Generali faciendam earum missarum, quas supra diximus ab eo applicari posse; sed Cardinalis de Lugo dub. 30. lib. 4. suarum respons. moral. respondit, ac firmissimis rationibus defendit, id minime licere.

Missarum onera à fundatore beneficii præscripta non licet Episcopo diminuere, quoties fructus relicti decrementum subierint; non enim posse ab Episcopo reduci missas semper tenuit Sacra Congregatio Concilii. Facultas verò ad hoc data in Concilio Tridentino sess. 29. de Reform. cap. 4. ut Episcopi possent missas in testamento, vel dispositione inter vivos assignatas reducere in synodo diocesana, & Generales Ordinum in suis capitulis generalibus, intelligitur tantummodo de oneribus missarum impositis ante Concilium Tridentinum, & de reductione faciendi in diocesana synodo, vel capitulo proxime post expletum Concilium Tridentinum habendis, ut exposuit S. Congregatio. Idem Pontifex in citato tract. de synodo dioces. loc. cit. n. 18.

Modò insuper non licet Episcopis &c. præstare in suis synodis &c. quia id vetuit Urbanus VIII. & Innocentius XII. in sua constitutione, de qua ibid. ex vi quorum neque licet Episcopo reducere eadem onera antequam acceptentur ab iis, ad quos pertinet, uti definitum est à Sac. Congregatione, ibid. n. 19.

Cum datur Episcopis facultas relictiendi pia legata, & missarum onera, adhuc tamen ex contextu totius dispensationis constat nihil illis concessum esse quoad reliqua legata, sed tantum quoad onera missarum; ibid. n. 22.

Si aliqua dispositio missarum onera, & alia pia opera comprehendat, & ob tenuitatem reddituum reductio aliqua faciendi sit: reducenda esse prius reliqua opera, quam numerum missarum censuit Sac. Congr. ibid. num. 23. Quamquam hæc verba sunt, nisi si ex toto contextu dispositionis alia fuisse mens fundatoris deprehenderetur. Ibid. At si Episcoporum auctoritas quoad hæc reductionem profuisset ex ampliatione Indulti Concilii Romani sub Benedicto XIII. vel ex instructione quadam tradita à Sacra Congregatione, & res fuerit, ut vel numerus missarum, vel alia opera pia imminuenda, tunc præstat recurrere ad Sac. Congregationem Concilii. Ibid. n. 24.

Insuper ex vi concessionis prædictæ non possunt redigi missæ, quarum celebrationi ecclesia &c. per contractum sese obstrinxit, hoc enim cavetur expresse verbis in præmemorata constitutione. Ibid. numer. 25.

Porro pro regula reducendi missas laudatus Pontifex loc. cit. num. 32. tradit sequentia; Juxta theoreticam Felini in cap. Super literis, de rescriptis, quam optime illustratam videre est ab olim Congregationis Secretario de Vecchis in suo voto impresso apud Crispin. in Visitatione Pastoralis p. 2. §. 18. mun. 6. & à qua nihil deflectere debet Episcopus, quoniam in ipsa etiam Instructione, per Congregationem transmissi solita cum alicui facultas conceditur reducendi missarum onera, eadem pro regula præscribitur; ut ex sequentibus verbis apparet: "Quomodo autem se gerere debeat in executione quoad legata taxative, vel demonstrative concepta, Sanctitas sua Ampliudini tuæ notificandum jussit, quod, mature pensatis, ac perlectis dispositionibus, & fundationibus quibuscumque, quibus præfata missarum onera annexa reperiantur (exceptis instrumentis, seu contractibus, super quibus manus apponere non debeat, nisi in casu judiciali instantiæ pro illorum remissione, titulo lesionis) illa legata, seu fundationes, erunt taxative conceptæ, si fundatores legando, aut aliquo modo disponendo, orationem, seu dispositionem prius inchoaverint ab assignatione fundi, & subinde missarum onus adjecterint; & hoc casu hujusmodi onera, ad rationem elemosynæ manualis, ut supra moderari possit: Secus verò si fundatores orationem,

seu dispositionem inceptam ab impositione oneris, & subinde fundum assignaverint; tunc enim onus dicitur demonstrative conceptum, ac fundatorum hæredes per amplitudinem tuam cogendi sunt ad perpetuam digni oneris manutentionem, & ad supplendam summam deficientem tam pro præterito, quam pro futuro tempore. Prosequitur ultra laudatus Pontifex *ibid. sub numer. 33.* sic: Si autem plus testator jubeat, suum heredem dare legatario, non fundi redditus, sed fundum ipsum, ut ex fructibus inde obvenientibus missarum celebrandarum stipendia desumat, ad nihil ultra cogitur hæres, quam ad ipsum fundum, seu bona legata extrahenda; nec potest ulla ratione urgeri, ut suppleat quod succedentibus temporibus ad integrum, absolutumque missarum oneris implementum deesse contingat, veluti fasius demonstrat Pasqualig. *de Sacrificio nota Legit. quest. 1026. num. 3.* confirmatque Rota *dec. 423. per totum coram Cerro.* Hæres quippe id tantummodo præstare debet, quod ei demandatum est à testatore. Quod si progrediente tempore traditi fundi redditus imminuantur, ad legatarium pertinet, omissa hærede, ad legitimum Superiorem instare pro oneris reductione, ad eamque obtinendam, docere; tum de obveniente sibi damno, tum de reddituum imminutione, cui ipse propria culpa causam non dederit, tum denique ostendere, integrum sibi non esse urgere heredem, ut præstet id, quod deesse compertum est, ad hoc ut pia testatoris voluntati cumulate satisfiat. Legimus, & sedulo quidem, vota Prasulis Altoviti, qui per plures annos magna cum sui nominis laude munus Secretarii Congregationis Concilii sustinuit, & cujus sententia, ac iudicio ipsa quoque Congregatio in variis causis discutendis, ac definiendis plurimum detulit: ibique agnovimus superius allatam distinctionem pro norma propositam, & solide assertam. Ita in quodam illius voto elucubrato in causa *Firmana reductionis missarum* proposita die 15. Augusti 1686. hæc habentur: "Ubi legatur species, per heredem consignanda legatario, si ista periret, vel diminueretur, postquam fuit consignata peremptio, & diminutio hujusmodi cedit damno legatarii, neque hæres ad aliud quidpiam tenetur. Si vero periret, vel diminueretur penes heredem, antequam legatario tradatur, peremptio & diminutio cedit damno hæredis, qui proinde tenetur supplere." Atque alio in voto exarato in causa *Brixien.* proposita 1. Decembris 1685. postquam pro regula posuerat, in dubio existimandum esse, fundum demonstrative, non autem taxative designatum fuisse, ita pergit: "Attamen hæc regula procedit, vel quando fuit legata quantitas, vel quando fuit legata res in genere, vel quando fuit legata res in specie, quæ remanet penes heredem habentem onus curandi celebrationem: vel quando res legata fuit ab heredem consignata legatario, non quidem ex præcepto testatoris, sed ex propria voluntate, & ad effectum tantummodo se eximendi à præfato onere curandi celebrationem. At secus est, quando testator gravavit heredem ad tradendam legatario rem legatam, & eidem legatario injunxit onus curandi celebrationem: hoc enim casu hæres consignata legatario re legata, liberatur, & eventiente casu, quo illius annuus redditus evadat impar oneri missarum, non tenetur supplere." Consulto autem superius diximus, immunem heredem fieri ab onere præstandi supplementi, si morem gesserit testatori, qui jurat, designatum fundum tradi legatario: nam si testator mandasset ut legatario tot præstarentur fructus, quot satis essent ad injunctam missarum celebrationem, quantumvis hæres bona stabilia redditus satis idonei semel tradidisset, attamen supplementi onus declinare non posset, si forte subinde contingeret, ut ob subsecutam fructuum imminutionem, vel ob augmentum taxæ, traditi fundi redditus imposito oneri sustinendo impares evaderent, uti subdit idem Prasul Altovitus in voto, quod ipse conscripsit, & Congregatio probavit in quadam causa *Lucana Reductionis Missarum* proposita 15. Decembris 1685. "Quando enim testator man-

dat ab heredem suo consignari tot bona, quorum redditus sufficienter pro celebrando certo numero missarum, tunc dicitur legata species, quæ stat in obligatione taxative, cui satisfiat per consignationem: Quando verò mandat consignari tot fructus, qui sufficienter pro dicta celebratione, tunc dicitur legatum genus, & fructus sufficientes sunt in obligatione demonstrative: Unde licet hæres assignet tot bona, quorum redditus de tempore assignationis sufficienter, attamen illis pereuntibus, vel ad minorem quantitatem redactis, tenetur hæres supplere ex redditu aliorum bonorum."

Deinde *ibidem sub numer. 24.* idem Pontifex disserens de taxatione missarum elemosynæ in qualibet recte ordinata diocesi constituta, vel constituenda tum pro missis perpetuis, tum pro missis manualibus, ita subjungit: Si autem pro elemosyna missæ cantata nulla extat synodalis taxatio, aderit tamen, vel certe adesse debet in unaquaque diocesi recepta quædam consuetudo, ad cujus normam elemosynæ quantitas determinetur. Qui perpetuis missis reductum vigore facultatum sibi indultarum per viam ampliationis Concilii Romani, missarum reductionem ita componunt, ut pro quotidiana missa perpetua annuam stantem elemosynam sexaginta scutorum monetæ Romanæ. "Unamquamque missam perpetuam moderari valeat & reducere ad rationem scutorum sexaginta monetæ Romanæ, pro qualibet." Cum autem inter missas reducendas repetæ sunt missæ cum cantu celebrandæ, Congregatio Concilii in causa *Romana 3. Februarii 1725.* ita provide rescripsit, uti videri est *lib. 75. Decretorum pag. 75. à tergo, & sequent.* Sacra Congregatio &c. "Censuit quoad missas cantatas, quæ habent redditus sufficientes ad rationem elemosynæ currentis pro missa cantata, juxta morem regionis, & conjunctumque diocesis, in qua sitæ sunt conventus, esse omnino celebrandas, juxta præscripta in legatis, seu foundationibus: Quo verò ad alias missas cantatas, quæ non habent redditus sufficientes, ut supra, juxta morem cujuscumque diocesis, faciendam esse illarum reductionem in unoquoque conventu ad eum numerum qui celebrari poterit, habita ratione reddituum cuilibet legatorum, seu fundationum assignatorum, & supradictæ elemosynæ de presenti vigentis in unaquaque diocesi pro missis cantatis: factose modo præmissis reductione, quidquid ex redditibus cuicumque legato, seu fundationi assignatis superavit, erogandum esse in celebrationem tot missarum lectarum, & tam missas cantatas reductas, quam lectas, esse collectivè applicandas pro animabus, & juxta intentionem eorum, qui missas cantatas reliquerunt." Verum quia nonnulla reperiantur onera missarum cum cantu celebrandarum, quibus aliud adnexum est onus, ut aliquod præterea celebrentur missæ private, seu lectæ; ideo, proposita questione, quænam adhibenda esset methodus in reductione peragenda, ubi elemosyna pro missis cantatis addita magnam relictorum fructuum partem absorbet, eadem Congregatio die 4. Augusti memorati anni rescripsit: Sacra Congregatio "censuit, quando aliquod legatum est complexivum missæ cantatæ, & missarum lectarum, tum onnes legati redditus, si non sufficienter pro utroque onere adimplendo, erogandos esse in celebrationem tot missarum lectarum delecto onere missæ cantatæ" uti videri est *lib. 75. Decretorum pag. 432. à tergo.* Insuper cum reductio fit in vim præmemorata Concilii Romani ampliationis, magna quoque animadversione dignum occurrit aliud, quod in concessis facultatibus continetur: nimirum ut remitti, seu condonari possint missæ retroactio tempore nec celebratæ, nec applicatæ, hæc tamen adjecta lege, ut infra octavam commemorationis omnium fidelium defunctorum singulis anni anniversarium celebretur in expiationem animæ illorum pro quibus ex lege perpetuarum foundationum, offerri, & applicari debuissent memorata sacrificia præcedenti tempore ommissa: "Ab hæctenus ommissa missarum perpetuarum celebratione misericorditer absolvit, &c. Uno die infra octavam Commemorationis omnium fidelium defun-

»10-

storam unum anniversarium, in tabella onerum monumentorum describendum celebraretur, & applicetur pro animabus illorum, pro quibus præfata missæ perpetuæ erant celebrandæ, & applicandæ, & hæctenus non fuerint celebratæ, & applicatæ."

Denique *ibidem num. 35.* concludit, ut sequitur: Cum vero missarum perpetuarum vigore, ob insufficientiam reddituum, & ab Episcopo fit vigore facultatum in sæpe dicta instructione contentarum, tunc reductio componi debet ad manuales, ut inquit; nimirum statuendum est, ut tot in posterum celebrentur missæ, quot celebrari possunt, non quidem constituta pro his elemosyna ad eam mensuram, qua missarum perpetuarum elemosyna in Concilio Romani indolito taxatur, sed juxta eam quantitatem, quæ vel ex Synodali taxatione, vel ex recepta regionis consuetudine præstatatur pro singulis missis, quas Fideles, diebus, ad manus tradita Sacrorum elemosyna, celebrari curant: "Juxta proportionem cujuscumque legati reddituum quantitatem, ad rationem elemosynæ manualis, inspecto regionis more, pro suo arbitrio, & conscientia, reducere, ac moderari possit, & valeat;" idque etiam faciendum decernitur, quamvis ea esset præ dispositionis forma, ut vel expresse, vel tacite impositum præferretur onus supplendi redditus casu aliquo imminuto; si, opportunis adhibitis diligentis, vel hæredes ad id obstricti, vel bona ab ipso fundatore provenientia reperiri non possint: "In casu vero, quo, factis judicialibus, & possibilibus diligentis, neque per edictum sub poena censurarum, vel hæredes cogendi, vel fundatorum bona non reperiantur, ut fundationes ipsæ haberi nequeant, tunc onera ipsa ad eamdem rationem elemosynæ manualis reducere possit." Hujusmodi autem reductioni peractæ, & absolutæ, nulla alia adiungitur clausula, præter hanc unam: "Quod si redditus augeantur, augeri quoque debent missarum numerus." Denique hæc omnes reductiones agredi, & perficere potest Episcopus, non solum dum Sacra instruita visitatione diocesim perlatrat, sed etiam cum ab ea cessaverit; tam in actu visitationis, quam extra, ut habent ipsa instructionis verba. Querit tamen Pasqualig. *de Sacrificio nove legis quest. 182.* an Episcopus, qui ab Apostolica Sede obtinuit facultatem reducendi missas suæ diocesis, possit etiam reducere perpetua missarum onera Regularibus in eadem diocesi commorantibus imposita: idque eidem licere non dubitat quotiescumque Regulares ipsi hæc in re illius delegatam auctoritatem implorant, neque id putat, ad ipsorum Regularium exemptionem, aut Sanctæ Sedis iura ullo modo ledere: "Possunt in hoc se subjicere, neque præjudicium Romanæ Sedis, quia possunt se subjicere cum consensu ejusdem Romanæ Sedis. Dum autem Pontifex concedit Episcopo, ut possit reducere onera missarum suæ diocesis concedit etiam implicite, quod Regulares diocesis possint se subjicere Episcopo in ordine ad obtinendam reductionem;" Hucusque ad literam laudatus Pontifex loco citato.

43 Sacerdotes missam cum Episcopo celebrantes elemosynam pro sacrificio illo accipere minime valent, quia dans elemosynam petit missam modo consueto. *De sacrificio missæ lib. 2. cap. 16. §. 10.*

44 Si Superior Sacerdos præceperit, ut missam certo alicui applicet, at ille pro alio offerat, reus est quidem Sacerdos inobedientiæ, sed applicatio à Sacerdotis voluntate pendet, cum ille sit minister, & dispensator sui sacrificii. *Ibid. §. 4.*

45 Cum is qui elemosynam contulit pro missa celebranda præscriperit etiam tempus ob causam, quæ differri non possit, Sacerdos non servans illud tempus deest obligationi suæ, & tenetur elemosynam restituere. *Ibid. cap. 9. §. 6.*

46 Sacerdos onus habens missæ quotidianæ, unicem tantum missam applicare cogitur in festo Natalis Domini. An vero Parochus itidem teneatur tres ejus diei missas pro populo applicare, nunquam decisum à Sacra Congregatione reperitur; tenetur tamen ut ob-

FERRAR. BIBLIOTEC. TOM. VI.

vier scandalo tres ea die missas celebrare. *Ibid. §. 9.* Elemosyna pro missis à Regularibus celebrandis in eorum Ecclesiis, taxanda est ab Ordinario loci, ut ex decreto Sacra. Congreg. *Instr. Eccliar. 36. §. 10.*

Missarum elemosynam ultra quantitatem ab Episcopo taxatam exigere non possunt Sacerdotes tam Seculares, quam Regulares; nam debet dari quadam proportio inter id quod datur, & id quod accipitur; hæc autem proportio definitur ad Episcopum spectat, quare justitiam commutativam laedit ille Sacerdos, qui plus exigere. Potest tamen dans ultra plus dare, & petens minus accipere, quamquam fieri possit ut aliquando prohibeatur Sacerdos minus accipere, ne introducat hinc consuetudo minus dandi in præjudicium aliorum. Hæc omnia late in *Synod. Diac. lib. 1. cap. 2.* & id quod postremo dixi, confirmat ex decreto Congregationis Concilii lato in una S. Severini die 16. Julii 1686.

Verum est accipere novas missarum elemosynas his, qui veteres habent satisfaciendas, dummodo, ut legitur in decreto Urbani VIII. infra modicum tempus non possit omnibus satisfieri. Modicum tempus definitur Sacra Congregatio Concilii esse unum mensem. *De sacrificio missæ lib. 3. cap. 24. §. 14.*

Alia ad rem, vide in tomo 8. Resolutionum Sacrae Congreg. Concilii sub num. 30. 41. 157. 160. 284.

De cessatione, diminutione, reductione, tum augmento oneris missarum, paucis est hic disserendum. Ad cessationem quod attinet, quærit solet: An deficientibus fructibus jam assignatis pro missis cesset obligatio celebrandi? Videndum autem, an defecerint culpa Legatarii, nec ne. Si defecerint culpa Legatarii, non est quod cessare possit obligatio celebrandi: Sin autem citra Legatarii culpam defecerint, cessat utique celebrandi obligatio; Peretz *de Annivers. & Capellan. lib. 1. cap. 15. num. 8.* & seq. aliosque cumulatim Pasq. *de sacrificio missæ tom. 2. quest. 1075. num. 1. & 2.*

At nota primo, quod si defecerint fructus non culpa Communicatis, cui legatum missarum relictum est, sed ejus, qui ipsi præest, cessat adhuc obligatio celebrandi, secundum Pasqualig. *loc. cit. num. 8.* Ac opinio hæc non omnis expertis est difficultatis.

Nota secundo, quod si fructus existant, sed exigere nequeant, idem est ac si defecerint, dummodo tamen legatarius omnem adhibeat diligentiam pro exactione, idem. *Auct. ubi supra num. 7.*

Nota demum, quod si ad tempus deficient fructus, ad tempus cessat quoque obligatio celebrandi; *max. laudatus Auct. eod. l. num. 6.*

Quod vero concernit diminutionem, quæritio etiam est, an diminutis fructibus, diminuendum quoque sit onus Missarum? Ea semper mihi arisit distinctio, ut diminuendum haud sit onus missarum, si non obstante diminutione consuetum remaneat stipendium pro missis perpetuis: diminuendum vero sit, si hoc stipendium minime remaneat; Tamb. *de sacrificio missæ cap. 1. §. 3. num. 90.* & seq. ubi tamen quod non statim minuendus est numerus missarum, sed unus cum alio anno compensandus; Alvarad. *de consuet. ment. defunct. lib. 2. cap. 2. §. 1. num. 37.*

Num autem id ipsum locum habeat quoad exequutores? Respondeo (inquit Pasqualig. *quest. 1076. num. 8.*) quod si sint puri exequutores, & nudi, ita ut nil commodi percipere inde possint, debent curare, ut celebretur præcisus numerus missarum præscriptus, quousque reperitur qui celebrare velit contentus fructibus legati, qui supersunt. Quod si non reperiant, celebrari curabunt illum numerum missarum, pro quo sufficit proventus. Si autem sint exequutores mixti, seu veri legatarii, ita ut cedat in commodum ipsorum quod superest ab exactione operis injuncti; nec teneantur exhibere pro celebratione aliquid ultra consuetum stipendium missarum manualium, crederem juxta diminutionem proventus legati minui posse etiam missarum numerum."

Disputari & hic solet: An in diminutione missarum requiratur auctoritas Sedis Apostolicæ? Resolutio autem hujus questionis inde pendere videtur: An di-

N 2

mi-

minutio sit reductio? Nam ut recte monet *Auctor* ex decreto de celebratione missarum §. 1. reductio est S. Sedi reservata. Tenet autem Pasqualig. *quest.* 1077. per tot. differre diminutionem à reductione, adeoque in ea non requiri auctoritatem S. Sedis. At non semper diminutio differt à reductione. Si enim petatur reductio, quia stipendium evasit incongruum oneri missarum, ut potest juxta ipsum Pasqualigum *quest.* 1178., in nihilo videtur differri diminutio à reductione. Et proprie, si & in hac reductione requiritur auctoritas Sedis Apostolicæ, requiritur etiam in diminutione.

61 De reductione ut aliquid dicamus, duplici ex causa deveniri ad eam potest. Prima est, ut mox innuimus, incongruitas stipendii cum onere. Quando autem hæc causa dicatur adesse, tradit Pasqualig. *dict.* *quest.* 1178. num. 3. Altera est impossibilitas adimplendi omnia missarum onera, puta quia existunt etiamnum redditus pro missis assignati, sed monasterium nequit amplius alere tot Sacerdotes, quot prius alebat. Et hoc in casu differentia intercedit diminutionem inter, & reductionem. De hac altera causa etiam dixerit Pasqualigus loco citato num. 4. & *plur. sequent.* Sed an altera hæc causa semper sit admitenda, dubitari potest.

62 In reductione vero missarum semper stabilenda est commemoratio illorum defunctorum, in quorum favore onera erant adimplenda, Concil. Trid. *sess.* 25. *cap.* 3. *de Ref.* Hæc autem commemoratio potest consistere, vel in celebratione unius, aut plurium missarum, vel in recitatione collectarum, aliarumve precum, vel in solo Memento post consecrationem; Fraxinell. *de obligat. Sacerdot.* *sect.* 7. §. 5. num. 17. Tamburin. *de sacrif. missæ.* *lib.* 3. *cap.* 1. §. 2. num. 5. *in fine.*

63 De reductione qui plura scire cupiat, adeat Pasqualig. 1 *quest.* 1163. *ad quest.* 1191.

64 Quando demum actis fructibus legatis pro missis augeri quoque debeat numerus missarum, non conveniunt Doctores. At vide, si lubet, qui diversas afferunt opiniones, suamque simul proponit; Pasqualig. *q.* 1078. per tot. ¶

ARTICULUS III.

Missæ quoad obligationem, quam habent eam applicandi Parochi, & Beneficiati.

SUMMARIUM.

- 1 **O**mnis Parochi Jure divino tenentur applicare sacrificium missæ pro suis parochianis, cum hac tamen distinctione, quod illi, qui habent pingues redditus, tenentur applicare quotidie, & illi, qui habent redditus tenues, saltem diebus festis, & tunc nequeunt illam applicare pro se, nec pro aliis gratis, & multo minus pro stipendio.
- 2 Licet Concilium Tridentinum non exprimat, quoties Parochi teneantur applicare missam pro suis Ovis, habetur tamen ex pluribus declarationibus S. Congr. ejusdem Concilii, & ex confirmatione Innocentii XII.
- 3 Afferitur ad id declaratio dicte Sacre Congregat. Concilii in Lucana.
- 4 Afferuntur plures alie ejusdem Sacre Congregat. Declarationes, & signanter in una Hydruntina, in una Romana, in una Meliten. in una Cremonensi.
- 5 Afferitur adhuc alia ejusdem Sacre Congregat. Concilii declaratio pro illis Parochis, qui ita tenues habent redditus, ut inde nec congruam habeant.
- 6 Afferitur ad id expressa Confirmatio, & Declaratio Innocentii XII.
- 7 Ex hac Innocentii XII. Constitutione sequitur manifeste Parochos esse ad id strictissime obligatos, ut etiam ex post pluribus à dicte Sacre Congregatione Concilii fuit resolutum, præsertim in Pampilonensi, & in Camerinesi, ac sepe alibi.

8 Unde omnino est sic semper tenendum, nulla habita ratione tenuitatis congruæ Parochorum, quia excusatio ista fuit semper rejecta, & signanter in una Narniensi, quæ afferitur.

9 Immo, ut refert, & tenet Ursaya, ubi est concuetudo, quod Parochi celebrent ad benedictiones nuptiales imperpetuam, & pro sepeliendis mortuis, non possunt ipsi diebus pro eadem missa elemosynam accipere; sic pluries declaravit Sacra Congregatio.

10 Assignatur pro scrupulosis, quinam sint redditus pingues, ratione quorum tenentur applicare quotidie, & quinam sint redditus tenues, ratione quorum tenentur applicare solum diebus festis.

11 Nunc autem circa prædicta attendenda est novissima dispositio Benediciti XIV.

12 Beneficiatus, seu Capellanus tenetur applicare sacrificium pro beneficii fundatore, licet non reperitur explicite expressum, quoties fundator non declaravit relinquere Sacrificii applicationem in libertate celebrantis.

13 Maxime si beneficius sit ex recentibus, & redditus assignati excedant, & adequant id, quod ex jure, vel consuetudine solet erogari pro onere applicationis in determinatis locis præscripto.

14 Si vero redditus assignati non adequant consuetum stipendium, quod erogari solet pro onere missarum cum applicatione, sed sint longe inferiores, vel beneficius sit ex antiquis, in quibus pro penuria Sacerdotum intendebatur principaliter commoditas populi, honor loci, vel templi, vel Sancti, multi tenent Capellanum, seu Beneficiatum non obligari ad applicationem sacrificii.

15 Capellanus obligatus ad missam quotidianam, si obligatio referatur ad locum, ut si dicatur, celebretur quotidie missa in tali ecclesia, vel tali altari, tunc sine ulla vacantia tenetur celebrare quotidie, vel per se, vel per alium: Si obligatio referatur ad personam Sacerdotis, tunc etiam sine ulla vacantia tenetur quotidie celebrare, sive per se, sive per alium.

16 Si vero obligatio quotidie celebrandi sit mere personalis, ita ut teneatur per se celebrare, tunc titulo honestatis, vel reverentie Sacramenti, aut alia justa causa potest aliquoties abstinere, & etiam semel in hebdomada.

17 Diebus tamen, quibus ut supra licite potest Capellanus à celebratione abstinere, non potest missam pro se ipso, vel pro aliis, præterquam pro fundatoribus celebrare, & tanto minus pro hujusmodi celebratione stipendium accipere.

18 Dantur ad id decreta Sacre Congregat. Concilii.

19 Beneficiatus, cui impositum est onus, ut debeat continue singulis diebus missam celebrare, & si cessaverit eam celebrare teneatur, v. gr. solvere duos Julios pro qualibet missa non celebrata, non potest unquam vacare, nisi suppleat per alium.

20 Non tenetur tamen neque per alium celebrare tempore infirmitatis non excedentis quindecim dies.

21 Ex Concilio autem Provinciali Mediolanensi Capellanus, seu Beneficiatus deobligatur à celebrando & supplendo per alium ratione infirmitatis, etiamsi per mensem agrotet.

22 Capellanus qui habet onus celebrandi singulis annis unum anniversarium triginta, vel quinquaginta missarum pro anima fundatoris, non tenetur facere celebrare missam cantatam.

23 Capellanus non tenetur missas celebrare tempore, quo capitale dotis assignate est otiosum, & infructiferum sine sua culpa.

24 An obligatus faciendi celebrare missas, si ad id data elemosyna postea dubitet, vel sciat non celebratur, teneatur iterum &c. ad num. 39.

40 Novæ addit. ad num. 48.

OMNIES Parochi Jure divino tenentur applicare sacrificium missæ pro suis parochianis, cum hac tamen distinctione, quod illi, qui habent redditus tenues, saltem diebus festis, & tunc nequeunt illam applicare pro se, nec pro aliis gratis, & multo minus pro stipendio.

distinctione, quod illi, qui habent pingues redditus, tenentur applicare quotidie, & illi, qui habent redditus tenues, saltem diebus festis, & tunc nequeunt illam applicare pro se, nec pro aliis gratis, & multo minus pro stipendio, ut deducitur in primis ex Concil. Trident. *sess.* 23. *de reformat. cap.* 1. sic expresse dicente: Cum præcepto divino mandatum sit omnibus, quibus animarum cura commissa est, omnes suas agnoscere, pro his sacrificium offerre &c. ubi nota, quod non dicit Concil. coram illis offerre, scilicet ut audiant, sed dicit pro illis offerre, id est, applicare, adeoque ex Concilio clare constat, Parochos omnes teneri jure divino applicare missam pro ovibus suis. Et licet Concilium non exprimat quoties Parochi teneantur applicare missam pro suis ovibus, habetur tamen ex pluribus declarationibus Sacre Congreg. ejusdem Concilii Interpt., & ex confirmatione Innocentii XII. quæ ut omnibus constat, hic ad litteram subnectuntur.

In Lucana.

3 "Cum præcepto divino iis, quibus animarum cura commissa est, mandatum sit pro ovibus suis sacrificium offerre, sæpe aliàs Sacre Congregat. Concilii censuit, Parochos teneri pro parochianis sacrificium applicare, atque ea cum distinctione, ut si redditus pingues sint, singulis diebus; si vero tenues, saltem diebus festis. Idem nunc censet quoad Parochos istius civitatis, & diocesis, hoc insuper addens ut detrahentes E. V. pro suo Pastoralis zelo compellere non gravetur. Hanc Sacre Congregat. sententiam E. V. significo, eique manus humillime deosculor."

Romæ 10. Maii 1681. — Humillimus, & addictissimus Servus. — Fr. Cardinalis Columa. — Stephanus Archiepiscopus Brancatius Sacre Congregat. Secret.

4 Sic patet jam fuit declaratum in una civitatis Castellæ. 26. Augusti 1628. in una Hydruntina 13. Febr. 1639. in una Romana 17. Julii 1670. & iterum in una Meliten. 10. Maii 1692. & 7. Junii ejusdem anni in respons. ad quartum, & in una Cremonen. 20. Decembr. 1692. In quarum causarum tertia propositione, in qua recursus habuit Archiepiscopus Rosarni à decreto Episcopi, quo adstringebatur ad applicandum sacrificium pro populo in omnibus Dominicis, & festis diebus, & partibus informantibus, propositum fuit dubium: An decretum Episcopi super applicatione sacrificii pro populo omnibus Dominicis, & festis diebus, sit observandum? Responsum fuit affirmative.

5 Quia vero adhuc aliqui Parochi dubitabant, an vi Concil. Trident. & præfatorum tenerentur missam applicare pro suis ovibus etiam illi, qui ita tenues habent redditus, ut inde nec congruam habeant? Ead. Sacre Congregat. 10. Martii 1692. respondit etiam hos teneri, ita ut dictis diebus aliud stipendium, vel elemosynam pro missa accipere non possint, sive habeant congruam, sive non, ut patet ex præcisus verbi decreti pro majori robore, & inviolabili observantia ab Innoc. XII. specialiter confirmati 24. Aprilis 1599. per sequentem suam constitutionem.

INNOCENTIUS PAPA XII.

Ad futuram rei memoriam.

6 **N**UMER à Congregatione Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum emanavit super quodam dubio pro parte Venerabilis Fratris metropolitani Episcopi Pistoriensis, & Præfatus, Congregationi hujusmodi proposito, decretum tenoris qui sequitur, videlicet: Cum Parochi ecclesiarum Pistorien. & Præfaten. inter varias opiniones, & respective applicationem sacrificii pro populo juxta dispositionem Sacrorum Canonum, & Concilii Tridentini; Episcopus ad consulendum nedium propterea, verum etiam dictorum Parochorum conscientia, supplicat declarari, an dicti Parochi teneantur omnibus die-

bus festis applicare sacrificium pro populo, sive habeant congruam, sive non? Die 14. Febr. 1699. S. Congr. Eminen. S. R. E. Card. Concil. Trident. Interpretum censuit dandas esse resolutiones, aliàs hæc de re editas & signanter in nullius Nonantulanæ Eminen. Abbatii 30. Augusti 1689. tenoris, ut infra: Cum præcepto divino iis, quibus animarum cura commissa est, mandatum sit pro ovibus suis sacrificium offerre, & aliàs Sacre Congregat. Concilii censuit, Parochos teneri pro parochianis sacrificium applicare, & præcipue in dubio applicationis sacrificii proposito, & respective resolutum sub die 10. Maii 1692. his præcisus verbis concepto: An Parochus missam celebrare teneatur, & sacrificium applicare pro parochianis in diebus Dominicis, & festis, sive habeat congruam, sive non? Sacre Congregat. juxta alias declarationes censuit teneri, nec posse eisdem diebus aliam elemosynam recipere; ac proinde idem nunc respondendum esse censuerunt Eminen. Patres quoad Parochos Nonantulanæ diocesis, addentes insuper, quod V. E. pro suo pastoralis zelo, detrahentes Parochos compellere non gravetur &c." — J. Cardinalis Sacripantes Præfatus. — Loco ♣. Signilli.

"Cum autem, sicut dictus Episcopus Nobis subinde exponi fecit, ipse decretum hujusmodi, quo firmius consistat, & servetur exactius, Apostolicæ Confirmationis nostræ patrocinio communiri plurimum desideret: Nos specialem ipsi Episcopo gratiam facere volentes, eumque à quibuscumque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis à Jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes: supplicationibus ejus nomine nobis super hoc humilliter porrectis inclinatis, decretum præinsertum auctoritate Apostolica, tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illique invalabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus: salva tamen semper in præmissis auctoritate memoratæ Congregat. Cardinalium. Decernentes easdem presentes litteras, validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere: illis, ad quos spectat, & pro tempore, quandocumque spectabit, in omnibus, & per omnia plenissime suffragari, & ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. — Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die 24. Aprilis 1699. Pontificatus nostri anno octavo." — J. Fr. Cardinalis Albanus.

7 Cum autem in hac constitutione jubeat Pontifex, sic in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiti debere, & declarari irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, sequitur manifeste, Parochos sic strictissime esse obligatos, uti etiam exposit pluries à Sacre Congregat. Concilii fuit resolutum, præsertim in Pampilonen. 1702. & 31. Maii 1704. & in Camerinen. 28. Junii 1704. ut refert Merati *tom.* 1. *fol.* 331. *sub num.* 31. ubi plura habet ad rem. Unde omnino est sic semper tenendum, nulla habita ratione ad tenuitatem congruæ Parochorum, quia excusatio ista fuit semper rejecta, & signanter in Narniensi: ubi cum nonnulli Parochi illius diocesis, qui nisi tenuissimam congruam penæ sutorum viginti, aut triginta non habent, recursus habuissent ad Sacre Congregat. pro aliqua dictorum decretorum moderatione, & exposuissent à parochianis tanquam miserabilioribus congruam augeri non posse, & quod congruæ alimentariae nunquam derogatum censetur, quia qui altari servit, de altari vivere debet, & hovi struunt os clau-

claudendum non est, & ideo aliqua mitiori provisione cum ipsis indulgentiam esse postulasset; ne Parochialis illa, & cultus divinus desererentur, aut cogernerentur facere, quod non decet, adhuc prodit rescriptum, quod servare debent decretum emanatum in d. *Nonapri lana*. Sic sibi significatum fuisse de mense Julii 1711 ab Episcopo illius civitatis refert Monacell. tom. 4. in *Suppl. ad 7. t. num. 21*. Ratio autem horum decretorum est, quia Parochus, non ratione sustentationis, sed ratione officii, tenetur sacrificium pro populo applicare: Nam sicuti, qui ducit uxorem pauperem sine ulla, vel parva dote, se excusare non potest, nec se subtrahere ab oneribus Matrimonii, ut docent communiter Doctores; ita qui acceptat Parochiam exilis redditus, tenetur onera Parocho injuncta adimplere: argumentum etenim à matrimonio carnali ad spirituale optime concludit, cum pari passu ambulent, & Parochus sibi imputare debet, si sponsam pauperem accepit, ut perdoctus debet Pirhing. in *Jus canonic. lib. 3. tit. 23. num. 19*. Immo ut refert, & tenet Ursaya *Instit. crim. lib. 1. tit. 10. §. 3. num. 137*. ubi est consuetudo, quod Parochi celebrent ad benedictiones nuptiales impetientias, & pro sepeliendis mortuis, non possunt ipsis diebus pro eadem missa elemosinam accipere: Sac. Congreg. in *civitate Castellæ 8. Aug. 1648. lib. 18. decret. fol. 476. in Aretin. 28. Aprilis 1629. lib. 14. decret. fol. 78. & in Fanen. 1. Sept. 1629. lib. 14. decret. fol. 153.*

10 Ne vero à scrupulis dubitetur, an sui redditus sint pingues vel tenues, & sic an obligentur applicare quotidie, vel solum diebus festis? Notandum, & sciendum est, quod illi Parochi dicuntur habere redditus pingues, & sic obligati ad quotidie celebrandum pro oibus suis, qui habent tales, ac tantos redditus, ut ex illis possint honeste juxta suam qualitatem, consideratis considerandis, sufficientissime se sustentare, licet ultra honestam suam sustentationem parum, aut nihil superflui remaneat. Illi autem censentur habere redditus tenues, & consequenter obligati applicare pro suis oibus solum diebus festis, qui ex illis non possunt se sufficienter, & honeste sustentare juxta suam qualitatem. Sic communiter Doctores.

11 Nunc autem circa prædicta attendenda est sequens novissima dispositio Benedicti XIV.

Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, cunctisque locorum Ordinariis per litteras Apostolicas Italiani constituit.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum semper oblatas nobis occasiones Apostolica scripta dirigendi ad Fratrenitatem vestras libenter amplectimur, ut sinceræ nostræ erga vos dilectionis argumenta frequenter eluceant; tum vero majori animi alacritate id ipsum præstamus, quam ad excitandum Fratrenitatum vestrarum zelum pro conservatione rectæ disciplinæ in Clero regimini vestro commisso præsentibus rerum, aut temporum conditionibus commovemur. Nec enim impositum imbecillitati nostræ omnium Ecclesiarum sollicitudinis onus aliter sustinere nos posse confidimus, quam si divini cultus augmentum, atque exactam ecclesiasticarum sanctionum in singulis diocesis custodiam religiosæ vigilantium Pastorum curæ identidem inculcandum commendemus.

I. Hujus, porro Epistolæ ad vos scribendæ occasionem nobis, atque argumentum in primis præbet bonus illud, quod omnibus animarum curam gerentibus incumbit, applicandi missam parochialem pro populo ipsorum curæ commisso; tum etiam applicatio missæ conventuales, quæ pro Benefactoribus in genere faciendæ est. ab illis, qui missas canunt in ecclesiis parochialibus, metropolitanis, cathedralibus, & collegiatis; tunc denique debitum psallendi, quo

tenentur Canonici prædictarum ecclesiarum choro assistentes. Cujus quidem argumenti minime nova, sed à Scriptoribus frequenter habita tractatio est: Cumque ea res in hujus Almae Urbis Nostræ Congregationibus, & potissimum in Congregatione Venerabilium Fratrum nostrorum Sac. Roman. Eccles. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, cujus Secretarii munere olim in minoribus constituti multos annos perfundit sumus multoties discussa, ac definita fuerint, quamvis earumdem Congregationum decreta plerumque circa eam uniformia, & sibi consona prolitterint, eorumque decretorum nonnulla etiam Pontificiam Prædecessorum nostrorum approbationem, & confirmationem meruerint; minime tamen mirandum esset eorum notitiam ad singulos quosque vestrum non adhuc pervenisse. Quapropter non modo oportuit, verum etiam necessarium duximus encyclicam hanc epistolam ad vos scribere, per quam, subblata demum diversarum, in quas Scriptores abierunt, opinionum varietate, constans hujus Apostolicae Sedis sententia prædictis de rebus cuilibet innotescat, & Fratrenitatibus vestris quædam veluti norma, ac regula suppetat, juxta quam synodales, aliasque vestras circa præmissas constitutiones, ordinationes, seu prædicta, quorum publicationem vobis injungimus, dirigere valeatis. Eorum vero executionem, dum, juxta ea, quæ in presentibus tenenda, atque servanda præscribimus, omnia, qua decet, sollicitudine, ac vigilantia urgere studebitis, minime dubitandum vobis erit, ne statutorum vestrorum implemento obicem, aut memoriam offerre valeant recursus ad hujus nostræ Curæ tribunalia forsitan habendi, utpote quos omnino rejiciendos esse præcipimus, ac jubemus. Quomobrem has ipsas litteras nostras in singulorum tribunalium regestis asservari volumus, atque ad earum præscriptum, tam ipsorum tribunalium resolutiones, quam de vestris decretis, quæ ipsis presentibus inhaerentibus edituri estis, judicium exigi, & conferri mandamus.

II. Quod quidem quod nuper enunciavimus, sacrosanctum missæ sacrificium à Pastoribus animarum applicari debere pro populo ipsorum curæ commisso, id veluti ex divino præcepto descendens à Sacra Tridentina Synodo discrete exprimitur *sess. 24. cap. 1. de reformat. per hæc notabilia verba: Cum præceptum mandatum sit omnibus, quibus animarum cura commissa est, oves suas agnoscere, pro his sacrificium offerre. Et quamvis minime defuerint, qui per inanes, & frivolas interpretationes hujusmodi obligationem à Sancta Synodo memoratam de medio tollere, vel saltem extenuare contenderint, quum tamen relata Concilii verba satis clara, & perspicua sint, quumque prædicta Congreg. ejusdem Concilii interpretatione privative præposita constanter edixerit, eos, quibus animarum cura demandata est non modo sacrificium missæ celebrare, sed illius etiam fructum medium pro populo sibi commisso applicare debere, nec illud pro aliis applicare, aut pro hujusmodi applicatione elemosinam percipere posse; quodque magis interest, quam hæc intelligentia à Prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus approbata fuerit, & confirmata; nihil jam amplius ulli vestrum desiderandum superest, ut eam amplecti, eidemque obsequi, nec non illius promtam executionem in vestris respectu diocesis omni studio procurare debeatis.*

III. Neque nos tamen, qui ut superius innuimus in minoribus adhuc degentes munus Secretarii prædictæ Congregationis Concilii Tridentini interpretis pluries annos obivimus, aliosque non paucos partim in Anconitanæ Cathedralis, partim in Metropolitanæ Bonon. Patriæ nostræ dilectissimæ, quam adhuc retinemus, gubernatione assidue transegimus, non, in quantum, nos lateat multiplices generis effugia, per quæ nonnulli prædictæ obligationis implementum declinare satagant, quibusque proinde opportune à nobis est occurrendum.

IV. Quum enim Sacrum Tridentinum Concilium, ne animarum cura negligatur, non uno in loco Episcopis

mandet, ut quotiescumque opus fuerit, idoneos Vicarios curam certorum fructuum assignatione ad eandem curam exercendam eligant, ac deputent, ut videretur *in sess. 6. cap. 2. sess. 7. cap. 5. & 7. sess. 21. cap. 6. sess. 25. cap. 16.* non raro autem evenit, ut aliqua ecclesia parochiali vacante, Vicarius pariter ad implenda hujusmodi ecclesie onera usque ad novem electionem ab Episcopo deputari debeat, eodem Concilio Tridentino id juvante *sess. 24. cap. 18. de reformat.* nonnulli ex hujusmodi Vicariis nituntur se ipsos à prædicta obligatione subtrahere, vel ex eo quod habituali cura penes alium seu alios residentes, nisi aduale duntaxat exerceant, vel quod ipsi sint ad nutum admovibiles, vel ad breve tempus hujusmodi curæ sint additi; ut nihil hic loquamur de Parochiis Regularibus, qui à prædicta applicatione missæ pro populo nonnumquam alienos se ostendunt. Itaque mens nostra, & sententia est, sicuti etiam pluries à prælaudatis Congregationibus judicatum fuit, ac definitum, quod omnes, & singuli, qui actu animarum curam exercent, & non solum Parochi, aut Vicarii Seculares, verum etiam Parochi, aut Vicarii Regulares, uno verbo, omnes, & singuli, de quibus supra dictum est, atque alii quicumque etiam specifica, & individuali mentione digni, æque teneantur missam parochialem applicare pro populo, ut præfertur ipsorum curæ commisso.

V. Nonnulli verò ad evitandum hujusmodi obligationis implementum allegare solent congruos sibi parochie suæ redditus non suppetere; alii denique ad inveteratam consuetudinem confugiunt, sustinentes id neque sibi, neque prædecessoribus suis per longum tempus, quod immemorabile affirmant, unquam in usum fuisse. Nos autem ad præcedentes prædictæ Congregationis Concilii resolutiones nostram approbationem & confirmationem extendimus, & quatenus opus sit, auctoritate Apostolica, iterum tenore præsentium decernimus, & declaramus, quod licet Parochi, seu alii ut supra animarum curam habentes, congruis præfinitis redditibus destituantur, & quamvis antiqua, seu etiam immemorabili consuetudine in ipsorum diocesis, seu parochiis obtinerent, ut missa pro populo non applicaretur, eadem nihilominus omnino impostum ab ipsis debeat applicari.

VI. Dum tamen diximus omnes animarum curam habentes missæ sacrificium pro populo sibi commisso applicare debere, non ideo statuere volumus eosdem aut quotidie, aut quotiescumque celebraverint ad prædictam applicationem pro populo teneri; equidem Sacrosancta Tridentina Synodus *sess. 23. c. 14. præcipit* Episcopis curare, ut Sacerdotes saltem diebus Dominicis, & festis solemnibus missarum Sacra faciant: *Si autem curam habuerint animarum, tam frequenter, ut suo muneri satisfaciant, missas celebrent:* In pluribus autem synodalibus Episcoporum constitutionibus novimus provide constitutos, ac designatos esse dies, quibus animarum Pastores missas celebrare debent. At verò nos id unum in presenti suscepimus decernendum, quando nimirum idem pro populo celebrare, & applicare teneantur; & quamvis competunt habeamus id quod aliàs à Congr. Concilii responsum fuit, Parochum nempe pinguibus redditibus dotatum quotidie pro populo celebrare, & applicare debere: eum verò, qui uberioribus hujusmodi redditibus non gaudet, festis tantum diebus id ipsum præstari teneri; quum tamen pariter nobis perspectæ sint tum controversiæ super hoc ipso exortæ, nimirum ad quam summam pertinere debeant ecclesie parochialis proventus, ut pingues, & uberes appellari possint, quoniam pingues minime habendi sunt redditus etiam copiosi, quibus tamen multiplicia, & gravis sint onera adnexa; tum etiam multorum querelæ adversus hujusmodi decretum tantquam plus æquo rigidum excitatæ nobis innotescant: Idcirco opportunum censemus Fratrenitatibus vestris declarare nobis abunde satisfactum fore, vobisque proinde satis esse posse, dum ii, qui animarum curam exercent, sacrificium missæ pro populo celebrent, atque

applicent in Dominicis aliisque per annum diebus festis de præcepto, quum prædicti Dominici, alique festi dies ii sint, in quibus juxta præceptum Concilii Tridentini, *sess. 5. cap. 2. & sess. 24. cap. 4.* quilibet animarum curæ Præpositus populum sibi commissum salutaribus verbis pascere debet docendo ea, quæ scire omnibus necessarium est ad salutem, iidemque sint dies, de quibus eadem Sancta Synodus statuit, ut *monet Episcopus populum diligenter teneri unumquemque parochie sue interesse, ubi commode id fieri potest, ad audiendum verbum Dei, & quibus Parochi subditos suos in doctrina christiana erudire debent juxta id quod à prædicto Concilio in cit. cap. 4. Episcopis præcipitur, ut nempe saltem in Dominicis, & aliis festis diebus pueros in singulis parochiis fidei rudimenta, & obedientiam erga Deum, nec parentes, diligenter ab eis, ad quos spectabit doceri curent.*

VII. Et quia in nonnullis diocesis numerus dierum festorum de præcepto de Apostolica nostra auctoritate, & consensu eatenus est immittitur, ut nempe in aliquibus festis Christifideles, & missam audire, & ab operibus servilibus abstinere debeant, in aliis verò populo permissum sit opera servilia exercere, firma remanente obligatione audiendi missæ sacrificium: Nos, ut obortæ jam dubitationes circa bonum applicationis missæ parochialis in hujusmodi diebus festis penitus eliminentur, statuimus & declaramus, quod etiam iisdem festis diebus, quibus populus missæ interesse debet, & servilibus operibus vacare potest, omnes animarum curam gerentes missam pro populo celebrare, & applicare teneantur.

VIII. Quia verò propria nonnumquam experientia satis agnovimus aliquos esse Parochos adeo pauperes, ut ferme ex elemosynis, quas à fidelibus pro missarum celebratione accipiunt, vivere cogantur; eos verò, qui in ecclesia parochiali vacante ad animarum curam exercendam sub Vicariis, seu Œconomi nomine deputantur, atque in locis adeo liberaliter tractari, ut exigui redditus ipsi constituti, & pauca incerta emolumenta eisdem obvenientia ægre ad eorum vitæ necessaria sufficiant; quod iis quoque non raro evenire solet, qui in aliquibus ecclesiis habituali cura apud alios manente, actuali tantum exercitio sunt additi, proindeque cum istis severe nimis agi videretur, si diebus festis, quibus potissimum hujusmodi occasio se offert, eidem vitæ esset elemosynam pro applicatione missæ recipere: Idcirco nos tam istorum, quam illorum inopiam summopere miserantes, eisdemque quantum nobis integrum est, consulere volentes, quamvis, ut supra dictum est, omnes, & singuli prædicti teneantur diebus festis missam pro populo celebrare, & applicare; attamen quod pertinet ad prædictos Parochos egentes, unicuique vestrum facultatem concedimus cum illis, quos revera tales esse noveritis, opportune dispensandi, ad hoc ut etiam diebus festis hujusmodi elemosynam ab aliquo pio offerente recipere, & pro ipso sacrificium applicare, quatenus id ab eo requiratur, libere, & licite possint, & valeant: Dummodo ad necessarium populi commoditatem in ipsa ecclesia parochiali celebrent, ea tamen adjecta conditione, ut tot missas infra hebdomadam pro populo applicent, quot in diebus festis infra eandem hebdomadam occurrentibus, juxta peculiarem intentionem alterius pii Benefactoris obtulerint.

IX. Quod autem spectat ad Vicarios, sive Œconomos ecclesiarum vacantium, quum à Sacro Tridentino Concilio *cit. sess. 24. cap. 18.* cuilibet Episcopo tributur facultas eos deputandi, & constituendi congrua ejus arbitrio fructuum portionis assignatione: Vestrum erit, Ven. Fratres, cum illis agere, qui exigua hujusmodi certorum fructuum assignatione, paucisque incertis proventibus gaudent, ut congruum aliquod augmentum præbeat pro onere celebrandi, & applicandi missam pro populo diebus festis. Quapropter pro iis locis, in quibus ecclesiarum vacantium

fruc-